

Bomen, flora en fauna Valkenboslaan 8 Zeist

25 juni 2013

ZOON ECOLOGIE

Colofon

Titel	Bomen, flora en fauna Valkenboslaan 8 Zeist
Opdrachtgever	DVC Rentmeesters
Uitvoerder	ZOON ECOLOGIE
Auteur	C.P.M. Zoon
Datum	25 juni 2013

ZOON ECOLOGIE

Balkerweg 60, 7738 PB, Witharen
tel: 0523-676.470, 06-22682040
e-mail: info@zoon-ecologie.nl

ZOON ECOLOGIE

heeft sinds 1980 ervaring met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland.
Vanaf 1986 is meegewerkt aan tot stand brengen van natuurbeleid van provincies en gemeenten.
Sinds 1990 is er faunaonderzoek in heel Europa uitgevoerd. Vanaf die tijd is er ervaring met
terreinbeheer, natuurontwikkeling en het beoordelen van effecten van plannen voor bouwen,
aanleg van wegen en kanalen in Nederland.

Inhoud

Inleiding	4
Ligging van het terrein	4
Het plan	5
Noodzaak van een natuurtoets	5
Toets in het kader van soortbescherming	5
Natuurwaarden	7
Onderzoek	7
Bedreigde bomen en flora	8
Aangetroffen beschermde soorten	9
Het belang van het terrein voor beschermde soorten	11
Gevolgen	11
Gevolgen van het plan voor beschermde soorten	11
Gevolgen van het plan voor bomen	11
Conclusies	11
Planten en dieren	11
Bomen	11
Mogelijkheden om de gevolgen te verminderen	11
Bronnen	12

Inleiding

Op het adres Valkenboslaan 8 te Zeist wordt een bouwplan voorbereid.

In de Quicksan flora en fauna voor dit bouwplan (Zoon, 2013) wordt geconstateerd dat:

“...zal het huidige bestand aan boomholten voor vogels en vleermuizen afnemen. Bomen die op termijn geschikte holten kunnen opleveren zijn aanwezig, maar zullen deels niet te handhaven zijn. Door het plan wordt het ecologisch functioneren voor deze soorten waarschijnlijk negatief beïnvloed. De sperwer wordt waarschijnlijk niet negatief beïnvloed, behalve als blijkt dat zijn jaarrond beschermde nest in het plangebied ligt.”.

Hieronder wordt verslag gedaan van het nader onderzoek naar beschermde soorten planten en dieren.

Ligging van het terrein

Het plangebied (cirkel) ligt in de bebouwde kom op ca. 500 m afstand van het EHS kerngebied Zeisterbosch (donkergroene bosgebieden).

Het plan

Op de luchtfoto wordt al duidelijk dat bij de beoogde bouw van twee gebouwen, er enkele solitaire bomen in een grasveld en een bosje met deel van een vijver zullen verdwijnen.

Het onderzoeksterrein op Valkenboslaan 8 met de globale beoogde bouwgrenzen

Noodzaak van een natuurtoets

Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of vaste verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt altijd en overal, waar beschermde soorten voorkomen.

In deze wet worden beschermde soorten in drie beschermingscategorieën ingedeeld.

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1	Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en er geldt altijd de zorgplicht (art.2).
Tabel 2	Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode, waarbij de zorgplicht blijft gelden. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: - én - er sprake is van een in de wet genoemd belang - én - er geen alternatieven zijn - én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort Voor soorten uit Habitatrichtlijn bijlage IV (alle in tabel 3) is alleen ontheffing voor een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk bij een dwingende reden van groot openbaar belang. Voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels en alle in tabel 3) is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, ook niet bij een dwingende reden van groot openbaar belang.

Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten

Van alle vogelsoorten zijn de bewoonde nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Daarboven zijn nesten en verblijfplaatsen van vogels jaarrond beschermd, als deze:

- het gehele jaar gebruik maken van de verblijfplaatsen (cat 1);
- honkvaste koloniebroeders zijn (cat. 2);
- honkvaste niet-koloniebroeders zijn (cat 3)
- zelf geen nest kunnen maken en elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren (cat 4)

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit tabel 2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor soorten van Habitatrichtlijn bijlage IV en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels) dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt en de ecologische functionaliteit niet in gevaar komt. Overtreding van de Flora-en faunawet wordt zo voorkomen. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van EZ goedgekeurd kan worden.

Zorgplicht

Ook onbeschermden soorten mogen niet moedwillig vernietigd worden. Iedereen dient zich te houden aan de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet).

Men dient bij de uitvoering rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten (voortplantingstijd, overwintering).

Alle soorten die tijdens de ingreep aangetroffen worden dienen verplaatst of beschermd te worden, zodat zij behouden kunnen blijven.

Rode lijst van bedreigde soorten

Soorten op de rode lijst zijn kwetsbaar. Verstoring en vernietiging van leefgebied en individuen heeft bij deze soorten mogelijk eerder gevolgen voor het duurzaam voortbestaan van populaties, dan bij soorten die niet kwetsbaar zijn. De toets op de instandhouding van de nationale rode lijst-soorten vindt plaats in het spoor van de Ruimtelijke Ordening. Het is een provinciaal belang dat door de provincie behartigd wordt.

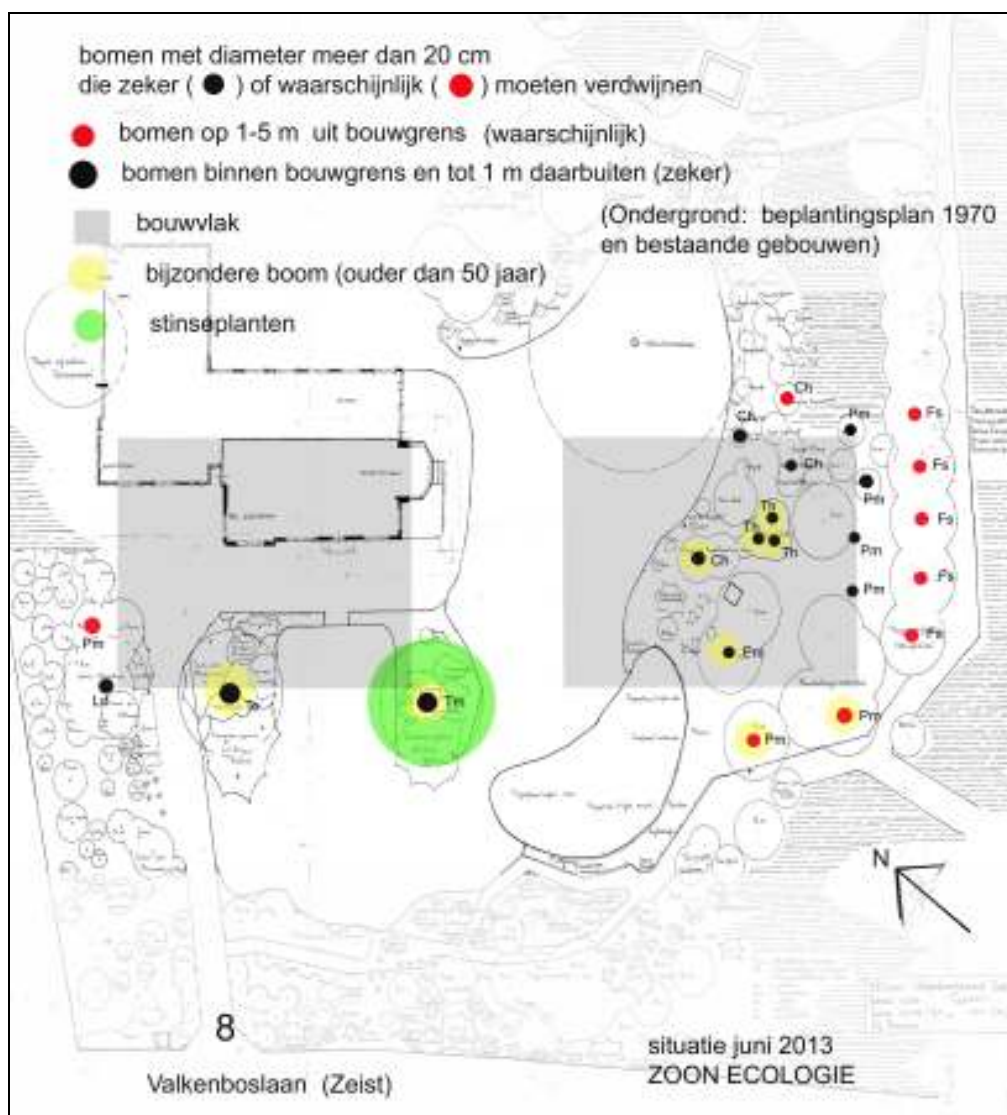
Natuurwaarden

Onderzoek

Het terrein is bezocht op de volgende tijdstippen:

Datum	tijd	weer	onderzoeksdoel
20/05/2013	21-22 u	droog windstil	vleermuizen, vogels, flora
04/06/2013	04-06 u	droog	vleermuizen, vogels, waterfauna
20/06/2013	04-06 u	droog, windstil,	vleermuizen, vogels, waterfauna
20/06/2013	06-07 u	droog windstil	vergunningplichtige bomen

Bedreigde bomen en flora

Fs	Fagus sylvatica	Beuk	< 50 jaar
Pm	Pseudotsuga menziesii	Douglasspar	> 50 jaar
Ch	Chamaecyperus sp.	Chamaecyperus	> 50 jaar
Th	Thuja plicata.	Thuja	> 50 jaar
Ld	Larix decidua	Europese Lork	> 50 jaar
Te	Tilia europaea	Hollandse linde	> 50 jaar
Tm	Tilia móltkei <i>Spaeth</i>	Linde kruising (zeldzaam)	> 50 jaar

Bomen tot 5 m uit een gebouw kunnen niet duurzaam behouden blijven. Oude vitale bomen hebben een kroon en wortelgestel met een doorsnede tot ca 20 m. Binnen 1 m vanaf een gebouw kunnen bomen absoluut niet gehandhaafd blijven.

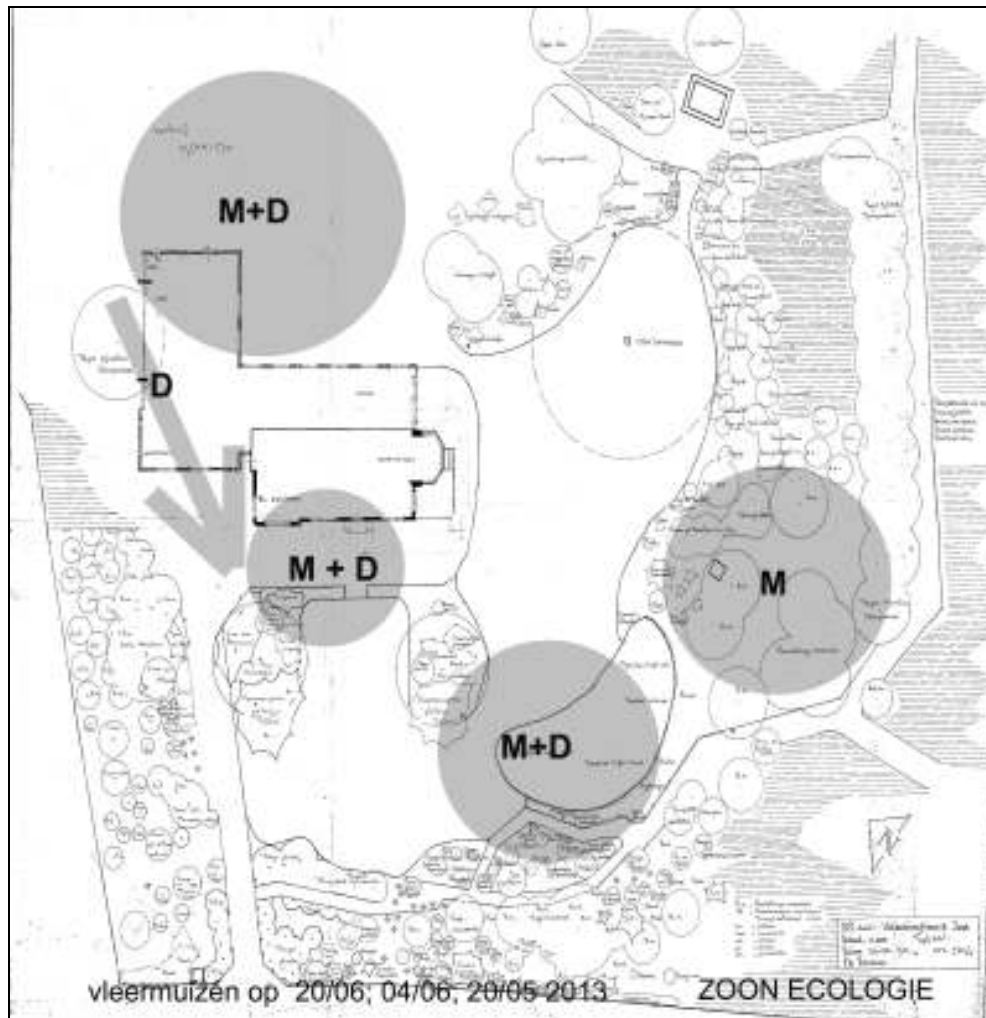
Onder de *Tilia móltkei* is een grote groep zogenaamde “stinseplanten” aanwezig.

Wilde hyacinth
Maarts viooltje

Vingerhelmbloem
Winteraconiet

Deze bolgewassen zijn geen van allen beschermd, maar de moeite waard om te behouden door verplaatsing.

Aangetroffen beschermde soorten

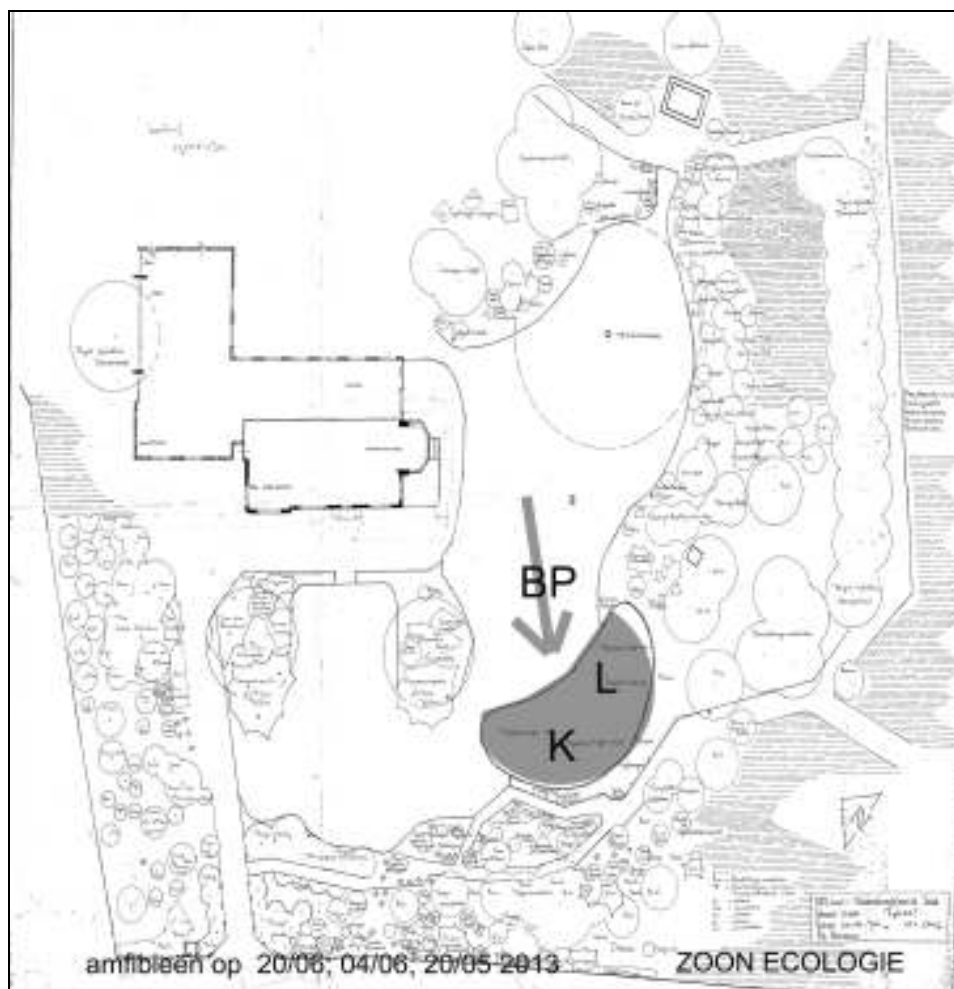
M Myotis soort, waarschijnlijk Baardvleermuis
D Gewone dwergvleermuis

Vleermuizen op route

Jagende vleermuizen

B Bruine kikkers
P Gewone padden

K Kleine watersalamanders
L kikker- en paddenlarven

In het voorjaar werd door de bewoners trek van veel padden en kikkers naar de vijver vastgesteld. Op 20 mei werden nog larven in de vijver waargenomen. Op 4 en 20 juni werden, ondanks intensieve bemonstering met een schepnet, geen larven meer gevangen, maar alleen enkele tientallen volwassen dieren van de Kleine watersalamander.

soort	Flora-faunawet tabel	Habitat-richtlijn bijlage 4	Rode lijst	Vogel Jaarrond Beschermd	functie plangebied
Bruine kikker	1				Voortplanting en overwintering
Gewone pad	1				Voortplanting en overwintering
Kleine watersalamander	1				Voortplanting en overwintering
Gewone dwergvleermuis	3	X			Jachtgebied
Baardvleermuis	3	x			Jachtgebied
Sperwer	3			ja	jachtgebied

De predatie op amfibieënlarven is in de vijver vrij hoog, door het veel voorkomen van libellenlarven van grote libellensoorten.

Van de sperwer is alleen op 20 mei een plukplaats in het douglasbosje bij de vijver gevonden. De vleermuizen zijn jagend waargenomen.

Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Voor vleermuizen en roofvogels is het plangebied een zeer geschikt jachtgebied. Veel bosranden, oude en jonge bomen, een tuin een vijver en een open ruimte zorgen voor grote afwisseling die veel voedsel oplevert in verschillende perioden van het jaar. Voor amfibieën is het gebiedje belangrijk als landbiotoop, overwinteringsbiotoop en voortplantingsbiotoop (vijver).

Gevolgen van het plan

Gevolgen van het plan voor beschermde soorten

Door het plan wordt een voortplantingsplaats van Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander bedreigd. Deze amfibieën zijn beschermd volgens tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het gaat om een kunstmatige vijver. Er worden geen verblijfplaatsen van vogels of vleermuizen bedreigd.

Gevolgen voor bomen

16 vergunningplichtige bomen zullen zeker voor het plan moeten wijken. Een tweetal bijzondere linden kan bijvoorbeeld niet behouden blijven. 9 andere bomen kunnen misschien met moeite behouden blijven, maar zij zullen waarschijnlijk op termijn niet gehandhaafd kunnen worden. Dit geldt met name voor een rij middeloude beuken aan de oostzijde.

Conclusies

Planten en dieren

De aangetroffen amfibieënsoorten zijn beschermd volgens tabel 1 Flora- faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Het is daarom niet nodig om ontheffing te vragen in het kader van de flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Dat betekent dat de voortplantingsplaats van de amfibieën (de vijver) niet in de voortplantingsperiode (februari - juli) verstoord mag worden. Er is onder een linde een veld met stinseplanten, die grotendeels zal moeten wijken voor de bouw. Deze zijn niet beschermd, maar vallen wel onder de zorgplicht.

Bomen

Er is een aantal bomen ouder dan 50 jaar, met een stamdiameter meer dan 20 cm, die voor het plan zullen moeten wijken. Daarvoor dient een kapvergunning van de gemeente Zeist gevraagd te worden. Het gaat om minimaal 16 en maximaal 25 bomen.

Mogelijkheden om de gevolgen te verminderen

Veel bomen en de vijver kunnen behouden blijven als de bouwblokken van maat en vorm zouden veranderen. De stinseplanten kunnen verplant worden naar een andere boom.

Bronnen

Zoon, C.P.M., 2013. Quicksan Natuur Valkenboslaan 8 Zeist

Boom, B.K., 1965. Nederlandse Dendrologie. Flora der cultuurgewassen van Nederland, Deel I. 5^e druk Veenman en zonen Wageningen